

HÁRMAS-KÖRÖS

HITBUZGALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLPOLITIKAI FOLYÓIRAT

Előfizetési ár: negyedévre 30 fillér.
Megjelenik minden hónap 15-én.

Felelős szerkesztő:
WALTHIER GYÖRGY
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Endrőd, Széchenyi-utca 2. szám.

Hirdetések
kedvezményes feltételek mellett közlünk.

Allelúja! Hála legyen az Istennek!

A gondolkozó ember megrendülve áll a mindeneket teremtető és fenntartó Isten hatalma és titkai előtt.

Micsoda félelmetes Erő, mely mindenható tekintélye védelmében még egyszülött Fiának sem kegyelmez, hanem Kálváriára hurcolja, hogy elégtelt adjon a lázadó emberiség tengernyi bűnéért, oktan és hálátlan megbántásaiért.

És mily végtelen Irgalom és Jóság, hogy legyőzi az ember legfélelmetesebb ellenségét, az engézetet, elmulást jelentő halált és éppen akkor biztosítja számára a feltámadást és örök életet, amikor az emberi gonoszság és elvetemültség bitófára szegzi a világ üdvösségét: Jézus Krisztust!

Nagy vagy Isten! Nem vesztesz el senkit, akit alkottál és irgalmas szeretetedbe fogadod, aki Benned bizik!

Ezerkilencszáz esztendő megdöbbenhetetlen bizonyága annak, hogy a feltámadt Krisztus hite és erkölcsi törvényei egyetlen mentsvára — a rövidlátás és sötét kétely utvesztőin ténfergő embernek.

Az idő felvetett nagy embereket. Egy-egy ország vagy világrész „tücsök-parányjai” hangos ciripeléssel hódolnak a „lángész”, a „hóditó”, a kiváló egyéniség előtt. És mi a vég? Evtizedek, századok múlva halvány emlékek maradt csak fenn a felfújt emberi nagyságoknak. A kezdet és a vég kurta határmesgyei szűk korlátok közzé szorították az emberi lángészt és hatalmat. A fák nem nőnek az égig!

Krisztus istensége, nagysága, végtelen szeretete és jósága ma is ugyanaz, mint első husvétnapján volt. Sőt azt mondhatjuk, hogy minél tisztábban lát az ember, s minél jobban műveli ki gyakran ködös elméjét, annál inkább belátja a hitetlenség hiábavaló erőlködését és gyűlölködő, lelketvesztő fanatizmusát. Állandó harc és békétlenség, zavart, keserű nyugtalanság, végül egy szűk koporsó nem elégítheti ki a boldogságra vágyó embert.

A Golgotha sziklasírjából — a természetfölötti élet örök tavaszának balsamos illata áradt szét — e bűn-miazmás világba. A feltámadásból: a lélek szabadságharcából — Istennel boldog békekötés, a lelkiismeretben derű, az élet rögös munkatérén hivatásszeretet, kötelességteljesítés nemes érzése és megelégedettség fakadt.

A bűnbánat könnyáradatában megtisztult lelki oltáron diadalmasan trónol a feltámadt Krisztus és győzelmes szava csodásan cseng a lélek húrjain: „Ne félj! Én meggyőztem a világot. Aki eszi az én testemet és issza az én véremet, halált nem lát mindörökké!”

Isteni szó és ígéret, megpecsételve önmaga föltámadásának hitelességével: az igazság megdönthetetlen valósága! Ezért csendül boldogan 400 millió katolikus ajkáról:

Allelúja! Hála legyen az Istennek! o—ly.

A kormányzó intő szavát

hallgatta figyelemmel csonka Magyarország felzaklatott kedélyű népe. Mint hosszú szárazság után a felhők üdítő permete, hullott a hazábólcs Vezérének atyai komoly intő szózata a dermedt lelkekbe. Megfontolt, határozott, céltudatos, kemény beszéd volt. Erősítést kaptak tőle azok, akik nehéz fáradságos munkával, tiszta előrelátással irányítják az ország szekerét, de irá-

nyitást nyert — reméljük hosszú időre — a nép is, hogy ne egyéni érdekeket hajszoló, kalandos tervek veszélyes ingoványaira jusson, hanem bizony felelősségteljes hivatásuk teljes tudatában cselekvő, rátermettségüket eddig is bebizonyító alkotmányos tényezők lelkiismeretes vezetésében.

A kormányzói beszédet bő kivonatban közöljük, hogy azt olvashas-

sa és tanulságait megszivelve követhesse a falu és tanyavilág népe is.

Magyarország volt eddig a közelmúlt években a maga szűkre szabott határai közt a belső rend és nyugalom szigete.

A legutóbbi napokban azonban valami sajátságos bizonytalanság érzés, sőt aggodalom lett urrá sokaknak a lelken.

Hogy mi az oka annak a nyugtalanságnak és izgalomnak, amely itt sokakon erőt velt, azt józan észszel bajos megérteni, mert valójában nincs semmi ok.

Ausztriának Németországgal történt egyesülése ránk nézve nem jelent mást, csak azt, hogy egy régi jó barátunk egyesült egy másik régi jó barátunkkal. Ennyi az egész, egyéb a mi szempontunkból nem történt. Az egyesülés évszázados óhaja volt a németeknek.

Hogy ez az esemény a mi határainkon belül mégis ilyen hullámokat kavart fel, annak inkább az a magyarázata, hogy azok, akik a városban szeretnek halászni, ezt az alkalmat használták fel a céljaiknak megfelelő nyugtalanság felidézésére.

Pedig ez hiábavaló kísérlet! Mert pillanatokra terjedő izgalmat rémhírek terjesztésével fel lehet idézni, de arra nézve megnyugtathatók mindenkit, hogy a rendet és a nyugalmat ebben az országban büntetlenül nem fogja megzavarni senki!

Nem volt könnyű ezt a nemzetet talpraállítani, fenyegető katasztrófától megóvni. Nehéz feladat volt véderejének alapját lerakni, pénzügyeit rendbehozni. Mindez azonban Isten segítségével mégis sikerült.

A miniszterelnök úr nyilvánosságra hozta azt a tervet, amelyet öt év alatt, de reméljük még gyorsabban meg fogur' valósítani.

Első helyen áll a közt honvédségünk kiépítése, de hoz ezenkívül általános jólétet is, mert munkát fog adni mindenkinek és hatalmasan meg fogja indítani az ország gazdasági vérkeringését.

Ennek a tervnek ezt a nagy jelentőségét a rémhírterjesztők iparkodtak aláásni. De hazug hírekkel csak pillanatokra lehet megzavarni a közhangulatot, mert a józan belátás, amely a mi fajunknak egyik legjobb tulajdonsága, felül kell hogy kerekedjen a rosszakaratú szülte me-séken.

Mi, magyarok szabadságszerető nép vagyunk. Nem is tudnánk élni

szabadság nélkül, de visszaélni a szabadsággal nem szabad. A szabadság biztosítéka az alkotmány; de ugyanez a biztosítéka annak is, hogy az államügyek vezetéséhez csak olyan férfiak juthatnak, akik hivatottságukat és rátermettségüket kimutatták és ezzel az alkotmányos tényezők bizalmát megnyerték. Nem elég, hogy valaki önmagát kinevezze világmegváltónak és frázisokkal, jelszavakkal ügyes demagógiával a tömegek, sőt esetleg ingatagabb jellemű intelligensebb csoportokat is félre tudjon vezetni.

A legnagyobb belső rend és nyugalom föltétele a hadsereg. Ha ez a szerv egészséges, az ország minden polgára nyugodtan élhet.

A mi népünk kitűnő katonai rátermettsége mellett a hadsereg értéke annyi, mint a tisztikar értéke. A mi tisztikarunk pedig elsőrangú. Az utóbbi időben akadtak egyesek, akik azt hitték, hogy ezt a tisztikart is meg lehetne környékezni és politikamentes egységét meg lehetne bontani

Ezeket figyelmeztetem: el a kézzel a hadsereg közeléből! A tisztikar tudja, hogy a hadsereg pártok felett csak az egész nemzeté lehet.

A magyar politikát mindig megbízhatóság, előkelő gondolkodás és magas erkölcs irányította. Ehhez tartjuk magunkat a jövőben is. Ettől eltérni és forradalmi módszerekhez nyulni — nem engedek.

A legfontosabb, hogy az ország-építő munkából mindenki iparkodjék a maga részét kivenni azon a helyen, ahová hivatása rendelte.

Itt van a helyzet kulcsa és csakis itt, nem pedig az utcán és demagóg szövegekben. Különösen fontos ennek a belátása ma, amikor külpolitikailag is kezd a helyzet lassacskán tisztulni.

A nagyközönség legokosabban teszi, ha a felelős kormányzatban, amelyről nem teheti fel, hogy tájékozatlan, éppen úgy megbizik, mint én.

Hogy a tervbevelt, áldozatokkal járó hatalmas országépítő munkát elvégezhessük és az meg is hozza azt a nagy fellendülést, amit várunk tőle, ahhoz úgy a politikai, mint a gazdasági életben nyugalomra és bizalomra van szükség. Ilyen kis ország ilyen nagy feladatot csak komoly összetartással képes megoldani.

Súlyosan vét hazája ellen, aki ezekben az időkben széthúzásra izgat

KATOLIKUS AKCIO

és a nemzet boldogulása helyett önző érdekből a maga egyéni érvényesülését keresi.

Meg kell szünnie ebben az országban annak, hogy mindenki jogot formáljon a külpolitika irányításához és a belső nyugalmat bármi módon is zavarni merje — Összetartás nélkül nincs fegyelem, fegyelem nélkül még egy kis üzemet sem lehet vezetni, nemhogy egy országot.

Mindezeket azért tartom szükségesnek elmondani, hogy a nyugalmat továbbra is biztosítsam. De szükségesnek tartottam azért is, hogy azokat, akik itt akármiféle irányban nyugtalanságot és egyenlenséget próbálnak szítani, figyelmeztessék a szomorú következményekre. Egyszer már megmutattuk 1919 után, hogy a rendbontó elemektől megtudjuk tisztítani hazánkat és nemzetünket és most is biztosíthatom az országot, hogy abból, amit akkor tudtunk, nem felejtettünk el semmit sem! *Én csak magyar célkitűzéseket ismerek és tirthetek és csak törvényes eszközöket ezeknek a céloknak az elérésére!*

Bízom a magyar nép józanságában és hazaszeretetében és bízom abban, hogyha összefogunk, Isten is meg fog bennünket segíteni!

A magyar föltámadás.

Szomorú, de szép szokást hoztak be a budapesti Szent István-bazilika föltámadási menetébe. Az Oltáriszentség közelében résztvesznek zászlaik alatt az elszakított területek menekültjei is. Amikor odaérnek a Szabadság-térhez, megáll a vonuló sereg és az Oltáriszentséggel áldást adnak a Magyarországtól elszakadt Észak, Dél, Kelet és Nyugat szobrai felé. Könnyesek lesznek a szemek, amikor azokra a magyarokra gondolnak, akiket a győztesek lelkiismeretlensége rabságra ítélte és most leigázva tart a rác és oláh szakadárság, a cseh istentelenség és az osztrák kapzsiság. Az Ég felé törnek a sóhajok, melyek a régi Magyarország föltámadásáért ostromolják az Úr trónusát.

Szép és megható jelenet ez!

Ámde ne felejtjük el, hogy bűnünk volt az oka mai csonkaságunknak és a bűnből megtérés és javulás nélkül nincs föltámadás!

Megtörténhetett volna-e a trianoni igazságtalanság, ha Magyarországon a kötelességét teljesítette volna mindenki és diadalra nem engedik a lázadást? Eldobták volna-e bűnös módon katonáink fegyverüket, ha idejében megfékeztek volna a szociáldemokraták, a szabadkőművesek. Az Est, a Világ és a többi cinkostársainak destruktív lélekmérgezését? Magyarországot a kötelességmulasztás, felségárulás, lázadás bűne csonkította meg és föltámadása csak úgy lesz, ha ismét a törvénytisztelet, áldozatkészség, összetartás, tiszta erkölcs és bátorság lesz úrrá köztünk! És pedig fönt és lent egyaránt!

Fehérvasárnap.

A fehér lelkek ünnepe. Az élet zsengei, kicsiny iskolásfiúk és leányok járulnak első szentáldozáshoz ezen a napon.

Még az élet elején vannak ezek a kilencéves gyermekek, de az életút pora már az ő lelkükre is rátapad. Ezért kell megtisztítani, megújítani a lelküket és táplálni az Élet Kenyerével.

Az éjszakára nappal n, a télre tavasz, felhők után nár; természeti törvény az, hogy időnkint minden megújul. Miért ne ujulna meg tehát az emberi lélek? A gyermekek lelke is? Miért ne hozna új lelki tavaszt magának az örök tavasz hónapból? Hiszen az Úr parancsolja és figyelmeztet: „ha nem eszitek az Ember Fiának testét, nem lesz élet ti bennetek.”

Kedves Szülők! Ti sokat fáradotok és dolgoztok gyermekeitek mindennapi kenyéréért. Pár percnyi tördést és fáradást ne sajnáljátok a megújuló, hihetetlen kis lelküktől sem. Menjete hát most is együtt a gyermekkel, adjatok jó példát nekik, megemlékezve az Úr Jézus szaváról: ha nem lesztek olyanok mint a kisdedek, nem mentek be a mennyek országába.” F. B.

Istentiszteleti rend:

Nagyszombaton d. u. 6 órakor föltámadási körmenetet tartunk.

Húsvétvasárnapján reggel 7 órakor húsvéti bárány, sonka, tojás és kalács szentelés. A szentmisék 1/2 8, 10 és 1/4 12 órakor kezdődnek.

Húsvéthétfőn a szokásos ünnepi istentiszteleteket végezzük.

E napon a varjasi és polyákhalmi iskolákban mutatunk be szentmiséket.

Fehérvasárnapon reggel 7 órakor az első áldozók járulnak a legméltóságosabb Oltáriszentséghez. — Délután 10 órakor a csejti és öregkerti iskolákban mondunk szentmisét.

Április 25-én: Szent Márk evangélista napján buzaszentelési körmenetet tartunk a Kálváriahoz.

Április 28-án este 7 órakor kezdődik az **Iparosok háromnapos lelkigyakorlata.** Kérjük iparostestvéreinket, hogy ne csak a jelentkezők száz iparos, de valamennyi endrői iparos vegyen részt a lelki és erkölcsi megújítást ígérő triduumon.

Május 1-én, a lelkigyakorlat utolsó napján általános **Eucharisztikus ünnepet** tartunk. Előző szombaton este szentimádást végzünk, elsején közös szentáldozáshoz járulunk, délután 11 órakor pedig Eucharisztikus-ünnepélyt rendezünk a polgári iskolai **uj tornateremben.**

Május 8-án 9 órakor az öregkerti kápolnás iskolában szentmisét és zászló-szentelést végzünk a „Hangya Szövetkezet” jubiláris ünnepségén.

Május 9-én az endrői templom

felszentelésének évfordulóját tartjuk. A tanítóföldi iskolában május 8-án, a varjasi és polyákhalmi iskolákban május 15-én mondunk szentmiséket.

Májusi ájtatosság. Május 1-től kezdve a hónap minden napján este 1/2 7 órakor litániát tartunk a B. Szt. Mária tiszteletére. Minden vasárnap és csütörtökön szentbeszéd előzi meg az ájtatosságot. E hónapban a szombat délutáni litánia elmarad. **A Mária-társulat tagjai,** valamint a **leány-egyesületek** e hónapban lehetőleg naponként járuljanak a szentáldozáshoz!

Tudnivalók az Eucharisztikus Kongresszusra utazóknak

1. Akik a kongresszusi különvonathoz az év elején utazási igazolványt váltottak, azok május elején Fölföldy Béla káplántól megkapják a különvonati jegyet. Ezek az utazók 75 százalékos vonati kedvezményt élveznek.

2. Akik eddig nem jelentkeztek, de még fel akarnak utazni a kongresszusra, azok váltsanak utazási igazolványt nevezett Káplán úrnál, mehetnek a rendes, menetrendszerinti vonatokon, de ezeken csak 50 százalékos menetdíjkedvezményben részesülnek.

3. Egy-egy utazási igazolvány 2 pengő 50 fillér.

4. Az utazási igazolványok névre szólnak és azzal május 20-tól aug. 25-ig terjedő időben, de mindig 8 napon belül egyszer lehet csak felutazni Budapestre.

5. Akik fényképes igazolvánnyal utazhatnak (vasutasok, köztisztviselők), azok nem utazási igazolványt, hanem csak tagsági jegyet váltanak 1 pengős áron.

6. Az utazási igazolványok és tagsági jegyek is csak állóhelyre jogosítanak a kongresszus ünnepségein. Akik külön ülőhelyet akarnak, azok sürgősen jelentkezzenek Fölföldy Béla káplánnál.

7. Mindenki nagyon vigyázzon a kongresszusi különvonati jegyére, azt el ne veszítse és jól jegyezze meg a vonat számát és visszaindulási idejét, mert ha jegyét elveszti, vagy más vonatra száll fel, vagy a vonatról lekésett, csak rendes áru menetjeggyel utazhatik haza.

8. Május 8-án d. u. fél 4 órakor Fölföldy Béla káplán utasításokat és magyarázatot ad az utazás körülményeihez; a polgári iskolában. Minden zárandok vegyen részt a gyűlésen!

9. A zárandokok körmenete harangzúgás mellett indul a templomból a hívek kísérete mellett és ugyanugy jön is vissza.

A vasuti kocsizakaszokban az utazási időt énekléssel és imádsággal töltjük el, mert nem látványosságot néző kíváncsi tömeg, hanem Krisztus udvarlására sielő zárandokok buzgó serege vonul a fővárosba.

Nézz keresztény az Oltárra *

MOLNÁR JÓZSEF.

I.

Nézz keresztény az oltárra,
Ott van a te Istened.
Leszállt a menny Királya,
Szenteld neki életed.
E szentség a lélek kincse,
Lehull a bűn rabbillincse,
Ha őt gyakran élvezed,
Megtartva a szent hitet.

II.

Krisztus hite gyujtsd fel lángra
A keresztény sziveket;
Hogy minden ajk hön imádja
Jézus tested' s véredet!
Drága Szentség, hit csodája,
Légy lelkünknek oltalmára,
Hogy a bűn ne sértse meg
Soha édes szivedet.

*Zenéje Apáczay Istvántól.

Egyesületek havirendje

Húsvétvasárnapján d. u. fél 4 órakor az Oltáregyesület, húsvéthétfőn d. u. fél 4 órakor szent Ferenc III. rendje tartja havi ájtatosságát.

A Jézus Szive Szövetség Női csoportja április 24-én d. u. fél 4 órakor. — Férfi csoportja április 30-án d. u. fél 6 órakor, — a Leány csoportja május 5-én d. u. fél 6 órakor tartja havi ájtatosságát a polgári iskolában. *Nemcsak a csoportvezetőket, a tagok megjelenését is kérjük!*

„Kölcsönözz egy bűnt!”

Mosolygásra ingerlő és kedves kis történet az, amit az egyik afrikai néger misszionárius jegyzett fel.

Két kis fekete legényke készült a missziós iskolában egymás mellett a szentgyónásra. Épp a lelkiismeretvizsgálatot végezték. De bármennyire törték kis fekete fejüket, egyetlen bűnnek nyomára sem tudtak rájutni. Valósággal csepegni kezdett már az izzadság róluk, hogy mi lesz a gyónásból, ha nincsen bűnük. Az egyik kis fekete odaosont a társához és fülébe sugta neki:

— Te, Bob! Akárhogy keresem is, nem találok egy bűnt sem a tettem között. Mit csináljak? Adj nekem egyet kölcsön a te bűneid közül és majd azt gyónom meg a Páternek.

A másik gyerek szomorúan nézett rá:

— Szívesen adnék neked bűnt az enyémből, Jimmy, de bajban vagyok, mert nekem sincs egy sem. Hát mit csináljunk?

Végre aztán kisütötték, hogy elmennek a Páterhez és elpanaszolják neki bajukat. A jó misszionárius könnyekig meghatva hallgatta a feketebőrű, de hófehérlelkű gyermekeknek naiv szomorúságát. Rá gondolt azokra a sok ezrekre és milliókra, akiknek fehér a bőruk, de fekete a lelkük, mert azon a lelken csak úgy nyüzsög a legszörnyűbb pokoli feketítő: a bűn.

Az igazságügyminiszter benyújtotta a zsidókérdés megoldásának javaslatát

A képviselőház elmúlt ülésén nagyon jelentős események történtek:

a pénzügyminiszter benyújtotta a jövő évi költségvetést, amely állami pénzügyeink teljes egyensúlyát bizonyítja,

ugyancsak ismertette a győri programot, amelynek minél előbbi megvalósítására a kormány rendkívüli meghatalmazást kér az országgyűléstől.

Az igazságügyminiszter benyújtotta a társadalmi és gazdasági élet egyensúlyozásáról szóló törvényjavaslatot, amely hivatva van az ugynevezett zsidókérdés megoldására.

E javaslat szerint sajtóban, színházban és filmvállalatoknál csak a kamarák tagjai működhetnek, a tagoknak csak 20%-a lehet zsidó. Az ügyvédi, orvosi és mérnöki kamarákba csak 5% zsidó vehető fel, míg a kereskedelmi és ipari vállalatoknál az értelmiségi foglalkozásuaknak csak 20%-a lehet zsidó. A vállalatok a keresztyén munkások számát nem csökkenthetik, s ha mégis elbocsátásnak valakit, helyette csak keresztyén munkást vehetnek fel. A rendeleteket megszegő vállalatokat a kormány át is veheti. E rendeletek a magyar társadalomban megnyugvást keltenek és

helyrebillentik az egyensúlyt, amelyet gazdasági, művészi és sajtóügyeink terén a zsidóság tulságos térfoglalása a keresztyén nemzeti elemek rovására megzavart.

A kormány azonban nem elégedett meg a bejelentésekkel, hanem a 33-as bizottság által már több rendeletet letárgyalatott és a hivatalos lapban is közreadott.

Az első rendelet a kereskedelmi áruk ellenőrzéséről szól.

Az első végrehajtási rendelet a kartellárúk árának emelését engedélyhez köti. Intézkedik árkormánybiztos kinevezéséről és annak hatásköréről.

A „tűzifa kormánybiztos” hatáskörébe tartozik a külföldi tűzifa behozatalával, a behozott és belföldön termelt tűzifa bejelentésével, nyilvántartásával, szállításával, elosztásával és forgalombahozatalával kapcsolatos ügyek intézése.

Megjelent a 2240/1938 M. E. sz. rendelet is, amely szerint a 3 millió pengőt meghaladó saját tőkével rendelkező pénzügyintézetek, valamint az összes biztosító magánvállalatok kötelesek a Pénzügyintézeti Központ elnökének előzetesen bejelenteni azoknak a nevét és pontos személyi adatait, akiket a jövőben bármilyen minőségben alkalmazni kívánnak. Az alkalmazás vagy megbízás ellen a Magyar Nemzeti Bank elnöke és a Pénzügyintézeti Központ elnöke indoklás nélkül kifogást emelhet. Be nem jelentett személyt, vagy akivel szemben kifogás emeltetett, alkalmazni, vagy megbízni tilos.

A 800/1938 P. M. rendelet a Pénzügyintézeti Központ felülvizsgálata alá rendeli a huszmillió pengőt meg nem haladó saját tőkével rendelkező összes pénzügyintézeteket.

Mindkét rendelet a „zsidó-törvény” végrehajtását célzó reális, komoly intézkedés.

Az elhelyezkedés kapuja nyílik az eddig álláshoz jutni nem tudó magyar ifjúság előtt. Aki szorgalmasan tanult és szakszerűen képezte magát, akinek van mersze és kedve megfogni a dolog végét, most munkaalomhoz és biztos megélhetéshez juthat.

Egy hónappal előbb ismertettük Darányi Kálmán korszakos jelentőségű győri programját, most látjuk, hogy a Miniszterelnök valóban „gyorsvonati-tempó”-ban lát hozzá a terv végrehajtásához. Ez az igazi nemzet és fajvédő, ez a valódi közgazdasági és szociális politika. A szavak kábitanak és elhangzanak, de a cselekedet mindennél hangosabban beszél és vonz!

Endrődi népesedési adatok febr. 15-től április 10-ig

Keresztség szentségebe részesültek: Katona Máté földműves leánya Marika, Koloh János napszamos fia Vincze Bálint, Timár Lajos földműves leánya Irén Katalin, Szujó Vince földmunkás fia Bálint, Hunya Lajos földműves fia Béla, Szabó Endre fia Endre, Ungi János gazd. cseléd leánya Margit Jolán, Szabó Lajos földműves fia Lajos József, Katona Gergely csizmadia leánya Mária Terézia, Hritz Imre földmunkás fia Imre János, Látkóczki Bálint földmunkás fia Lajos, Hegedüs Máté földmunkás leánya Margit Etelka, Uhrin György földműves leánya Katalin Bernadette, Gubuznai Imre bognár fia Imre Zoltán, Gyuricza Mihály földmunkás leánya Margit Veronika, Sztaricskai Czmarkó Mátyás konyhakertész fia Mátyás, Hanyecz István földműves leánya Ilona Veronika, Kuvilla Imre földműves fia Imre Gergely, Dinya Vilmos földműves leánya Olga Margit, Nagy József napszamos leánya Margit Erzsébet, Pelyva Mihály napszamos fia János, Sóczó Mátyás földműves fia Vendel Benedek, Kovács Gergely földmunkás fia Sándor Gyula, Roik Mihály zenész fia Mihály György, Matyucz György zenész fia Gyula Mátyás, Neubort István földmunkás leánya Irén, Pelyva Mátyás földműves fia József, Hornok Imre földmunkás fia Lajos, Barják Imre földmunkás leánya Hermina, Melis György földműves fia János, Uhrin Imre földmunkás fia Ede, Kupeczki Mihály földmunkás fia Mihály, Dógi Béla zenész leánya Ilona, Forgács István földmunkás leánya Jolán, Neibort Pál munkás fia Pál, Katona Mihály földműves fia Imre, Fülöp Máté földműves fia Máté.

Házasságot kötöttek az Ur ol-tára előtt: Kurilla József földműves rk. és Sebellédi Rozália rk., Neubort Pál kubikos rk. és Fagyas Erzsébet rk., Kiss Károly zenész rk. és Jovi Jolán rk., Gellai Imre napszamos rk. és Hanyecz Angéla rk., Farkas Mátyás földműves rk. és Kovács Mária rk., Szabó Vilmos napszamos rk. és Vaszkó Jolán rk., Beszédes Sándor nyug. csendőr ref. és Gyuricza Margit rk.

Elhunytak az Úrban: Gellai Eszter 26 éves, gümös hashártyalob, Bela Alajos 10 hónapos, tüdőlob, Arvai János 24 éves, tüdőgümőkór, özv. Dávid Györgyné Hornok Veronika 62 éves, gümös aghártyalob, Hunya Béla 6 napos, veleszületett gyengeség, özv. Frolyó Józsefné Uhrin Terézia 77 éves, vesebaj, özv. Fülöp Istvánné 88 éves, agykori gyengeség, Szujó Bálint 10 napos, hörkhurut, Dinye Mária 21 éves, tüdőgümőkór, Csik Józsefné Papp Erzsébet 82 éves, tüdőlob. Barthmann János 1 és fél éves, tüdőlob, özv. Hanyecz Istvánné Iványi Eszter

48 éves, önkasztás, özv. Uhrin Mihályné Gyuricza Mária 90 éves, agykori gyengeség, Timár Frigyes 32 éves, vesebaj, Najbort Pál 3 óra, veleszületett gyengeség, özv. Sóczó Györgyné Dávid Mária 77 éves, szervi szivbaj, Kurilla Jolanta 1 és fél éves, hörghurut, Farkas Pál 90 éves, tüdőlob, Gyuricza István 23 éves, tüdőgümőkór, özv. Hanyecz Istvánné Timár Agota 78 éves, szerviszivbaj, Tóth Lajos 18 éves, önkasztás, Katona Pál 72 éves, önkasztás, Pap György 62 éves, agyszélhűdés, Katona József 71 éves, agyszélhűdés, Vaszkó Jenő 15 éves, tüdőgümőkór, özv. Gubacz Lajosné Vaszkó Veronika 77 éves, agyszélhűdés, özv. Mátuska Istvánné Timár Terézia 86 éves, agykori gyengeség, Gircz Imre 83 éves, agykori gyengeség, Erdőháti Mihály 88 éves, agyszélhűdés, Juhász Erzsébet 2 és fél hónapos, hörghurut, Bukva Robinzoné Kurilla Angyal 48 éves, agyszélhűdés, özv. Timár Gergelyné Timár Mária 67 éves, agyszélhűdés, Kurilla Margit 9 hónapos, tüdőlob, Dávid Jánosné Timár Viktória 68 éves, szivszélhűdés.

Eljegyzések: Koloh József földműves, Hegedüs Mária Magdolnával. Gircz Antal földműves Gyuricza Franciskával, Hegedüs Péter gazd. cseléd Czikkely Etelkával, Timár Gergely Kovács, Kovács Máriaival. Hajdú Ferenc kereskedő, Hornok Máriaival, Uhrin Vendel községi irodatiszt Duda Klárával, Hunya Imre Lajos földműves Véka Ceciliával.

A drágakövek

Egy vándor eltéved a Szahara pusztaságában. Élélme kifogyott és megitta az utolsó csepp vizét is. Három napig bolyongott étlen, szomjan. Végül egy oázishoz ért. Néhány pálmából állott az egész, de azok is tikkadtak voltak már. Lázasan vánszorgott, de erőt adott neki a remény, hogy ott majd forrást talál.

Szinte szaladt a forráshoz, de rémülten látta, hogy teljesen kiszáradt. A forrás mellett egy utasnak a máhaja volt. Régóta hagyhatta már ott, mert vastagon bevonta a porréteg. Bizonyosan az is vizet keresett itt és nem találván, otthagya csomagját, hogy maga teher nélkül tovább vánszorogjon.

A vándor átkutatta a csomagot. Egy bőrcsákot is talált benne. Azt hitte, hogy valami élelmiszer lesz. Föltépte a kötést és a zacskóban drágagyöngyök, drágakövek csillogtak eléje. Megmérhetetlen vagyont tartott ott a kezében. A vándor azonban csalódottan dobta el a drágaköves zacskót. Így sóhajtott föl:

— Mit ér ez, amikor nem vehetek rajta még egy korty vizet sem, pedig enélkül elpusztulok.

Otthagya a talált kincset, sőt mellé dobta még a maga cökmökjét is. Tovább vánszorgott aztán abban a reményben, hogy egy másik oázisra akad és annak csörgedező forrásánál enyhítheti szomjuságát.

*

Vándorok vagyunk mi is ezen a földön. Annak minden kincséért meg nem vehetjük az égi, életet adó, tiszta üdítő vizet. Ezt az égi táplálót, a kegyelmet, Isten adja meg a feléje törekvő, vallásos életet élő és az erények útján járó embernek.

Beszámoló az Endrőd-Gyomai Takarékpénztár rt. 1937. évi rendes közgyűléséről

Az Endrőd-Gyomai Takarékpénztár rt. a gyomai járás egyetlen önálló pénzügyintézete, igen nagy érdeklődés mellett tartotta meg 1937. március hó 27-én, 44-ik rendes évi közgyűlését. Csernus Mihály apát-plebános, elnök, ki az intézet élén több mint egy évtizede áll, nagy hatással ösmertette az intézetnek az utóbbi időben beállott öröndetes fejlődését, köszönetét s nagy megelégedését fejezte ki a részvényeseknek, kik az elmúlt évben is kitartó bizalommal voltak az intézet iránt. Mint az igazgatósági jelentés is mutatja, ezen hitelszerve járásunknak — mint a múltban — az elmúlt évben is hivatása magaslatán állott, mert minden egyes hiteligenyt, mely az előírásoknak és az óvatos vezetésnek megfelelt, nyomban kielégített és így 178 tételben 90 ezer pengőnyi új kölcsön folyósításával állott gazdátársadalmunk rendelkezésére, miáltal újból és újból lehetővé tette azt, hogy kisebb emberek is földet és házat vásároljanak. Az intézet iránti bizalom megnyilvánulását mutatja az is, hogy a takarékbetétek állománya 1937. évben újból emelkedett, még pedig 11 százalékkal.

Az intézet 2.033.— P tiszta nyereséget mutatott ki, melyet azonban nem használtak fel osztalék fizetésre, mivel az óvatos vezetés azt parancsolta, hogy a gazdasági élet rendjében várható változások, valamint a gazdaadottságok rendezése még terhelket róhat a hitelszervekre, a nyereség tartalékolandó, s így azt az 1938. évre vitték át.

Mindenki tisztában van azzal, hogy az intézet igazgatósága és vezetősége, nagy körültekintéssel és előrelátó óvatossággal önzetlenül vezeti e 100.000.— P alaptőkéjű régi pénzügyintézetet, mely mindenkor csak a helyi gazdasági érdekeket szolgálta. Feltétlenül megérdemli tehát a további bizalmat és támogatást, mert ha az intézet továbbra is előre halad a fejlődés útján, az csak elsősorban községünk, és annak minden lakója jól felfogott érdekeit, jó létét és jövő boldogulását mozditja elő!

Az intézet ügyvezető-igazgatója: vitéz Baranyay István, ki nagy szakértelemmel vezeti a takarékot és a legnagyobb előzékenységgel áll a nagy közönség rendelkezésére!

Missió Ujkigyóson

Zahoray József szentszéki bíró csorvási plébános és Regős András kondorosi adminisztrátor három napos lelkigyakorlatot tartottak az ujkigyósi hívek részére. A lelkigyakorlaton a hívek igen nagy számban vettek részt, úgy a fiatalok, mint az idősebbek közül. A lelkigyakorlat Április hó 3-án nyert befejezést. E napon a hívek igen nagy számban járultak a szent áldozáshoz. Nagymise után a központi iskolába gyűltek össze a hívek, ahol HARSÁNYI LÁSZLÓ endrődi főjegyző lélekbe markoló, katolikus öntudattal telített beszédet mondott, a nagy számú hallgatóság élénk figyelmével és lelkes tetszése mellett. Délután a Katolikus Legényegylet tartotta alakuló gyűlését és nagy taglétszámmal meg is alakult.

H I R E K A N A G Y V I L Á G B Ó L

Dr. Antal Istvánt igazságügy-miniszteri államtitkárrá nevezte ki az ország kormányzója. Jászberény követe nagyhírű jogász, s a jobb-oldali politika erős oszlopa. Kineveztetését örömmel olvastuk.

Dr. vitéz Ricsóy-Uhlarik Béla főispán, sorra járja a NEP megyei szervezeteit. Legutóbb Szeghalmon és Körösladány községekben vett részt impozáns, nagyszerű gyűléseken. Megelégedéssel láthatta a főispán, hogy Darányi Kálmán pártja még az ellenzéki körzetekben is hatalmas fejlődésnek indult. A közgazdasági fellendülés, a munkásság érdekeinek felkarolása — minden dikciónál és demagógiánál erősebb fegyver és meggyőző erő a világosabban látó falu népénél.

Ujiráz község katolikus népe Biharvármegyétől önálló községgé leendő szervezését kérte. Buday László plebános népes küldöttség élén adta át a lakosság kérvényét a vármegye főispánjának. Jogos és méltányos Ujiráz 1400 lakosának kérelme. Mindeztideig Csökmőnek adóztak anélkül, hogy valamit kaptak volna vissza a hosszú időn át beszolgáltatott közterhekből. Sem orvosa, sem patikája, sem jegyzői kirendeltsége nincs a községnek. Egyetlen, pár száz méternyi járdáját is dr. Lindenberger János apostoli kormányzó és a váradi káptalan áldozatkészségének köszönheti. Most a Káptalan 61 család részére házhelyet ad a rendkívül szaporodó ujirázi népnek. Elérkezett az idő, hogy a szépen fejlődő község adófilléreit ne Csökmő, hanem a saját fejlődésére fordítsa.

Olvassuk és terjesszük az Uj Élet Regénytár füzetait!

Dr. Bornemissza Géza miniszter résztvett és hatalmas beszédet mondott a szegedi Katolikus Legényegyletek nagygyűlésén. Közel 3000 legény hallgatta nagy épüléssel a hitvalló katolikus miniszter megrázó erejű, magasan szárnyaló beszédét. Örömmel közöljük e hirt, hogy végre nemcsak protestáns gyűléseken halljuk megszólalni a kormányzat képviselőit, de megszólalnak és erős hangot adnak katolikus érzésüknek a mi gyűléseinken is.

Németország felé megindultak a munkásvonatok. Az első nyolcszáz mezőgazdasági munkás elindulásánál megjelent dr. vitéz Ricsóy-Uhlarik Béla, a vármegye főispánja és neje is, akiket a munkások lelkesen megéljeneztek. A főispán elvegyült a munkások közzé, figyelmeztette őket, hogy takarékoskodjanak és minél több pénzt hozzanak haza családjuknak. Maradjanak jó magyarok, kitartó, szorgalmas, józan munkaerők és jó keresztények, ne hozzanak szegényt a vármegyére.

Waltner Mihály csabai ortodox saktert a gyulai törvényszék 100 pengő pénzbírságra ítélte, mert gondatlanul járt el Stein Dávid fiának metélésénél, s a gyermek vérmérgezésben elpusztult.

A spanyol vörös irányzat végnapjait éli. A nemzeti csapatok hatalmas menetekben, győzelmesen nyomulnak előre, s egymásután szórják szét a köztársaságiak seregeit. A menekülő vörösök ezrei vagy Franciaországba menekülnek, vagy megadják magukat a győzelmes nemzeti csapatoknak. Még a francia lapok is azt írják, hogy néhány napon belül megszűnik a vörös uralom a sokat szenvedett és rengeteg vért áldozott szerencsétlen országban. A rubel hiába gurult. Moszkva terve, hogy Spanyolország meghódításával onnan indítják meg Nyugat: Európa bolsevizálását, csődöt mondott.

Az angol-olasz megegyezés befejezés előtt áll. Eden rövidlátó külpolitikáját, mely Olaszországot bekenyszerítette a német szövetségbe, s ezzel Ausztria függetlenségének feladásába, jövotenni iparkodik Chamberlain angol miniszterelnök. Mint hírlik, Franciaország is csatlakozik az angol-olasz szövetséghez, hogy közös együttműködéssel az európai békét biztosítsák és megmentsék a kis államokat a meglepetésektől. Kérdés, hogy a három nagy hatalom együttműködése mennyiben segíti elő a magyarság nemzeti vágyainak teljesülését.

A gyulai törvényszék özvegy Kovács Bálintné tiltott műtét miatt négy évi fegyházra ítélte. — Ez már valami. — Az ilyen, vagy még sulyosabb büntetések talán kedvüket veszik a gyilkos bestiáknak.

Miért nem viseled még az Eucharisztikus Jelvényt? Talán szegyenled Krisztusodat? A Népházi Szövetségben kaphatsz még, vedd meg és viseld büszke öntudattal!

A Kuria Kunc Ferenc mezőgazdasági munkást, a Böszörményi-féle Nemzeti Szociálista Magyar Munkáspárt vezető tagját az állam és társadalom törvényes rendjének erős szakos felfogatására irányuló vétség miatt tizhónapi fegyházra ítélte, s a párt százharminc tagjára kirótt kisebb büntetést jóváhagyta.

Pelyva Ferencné endrődi munkásasszonyt sulyos vérzéssel szállították a gyulai közpórházba. A 24 éves fiatal asszony néhány nap múlva meghalt. A boncolás megállapította, hogy tiltott műtét áldozata lett. Halálos ágyán bevallotta, hogy Szabó Mátyásné gyomai asszony oka a tragédiának. A csendőrség előtt Szabóné tizenhét hasonló bűncselekményt ismert be. Letartóztatták. *Szigorubb törvényt* kell hozni az elvetemült gyilkosok számára. Akik életet ontanak, életükkel fizessék meg vadállatias kegyetlenségüket!

Ausztriában (német vezetés és irányítás alatt) vasárnap tartotta népszavazását. A befejezett tények természetesen más eredményt nem is hozhattak, minthogy a lakosság 99%-ban „igen”-nek vagyis a Németországhoz való csatlakozás mellett döntött. Más szempontból megérthető a dolog. Ausztria a békekötés által koldusszerepre kárhoztatott. Maga erejével és a győző hatalmak segítségével soha nem remélhette régi nagyságának visszaszerzését. Ugyanazon faj, mint a német, közös a nyelvük, szokásaik, ennél fogva könnyen ment a beolvadás a haladást, jobb sorsot, biztonságabb fejlődést ígérő nagy német birodalomba. Ha a német nemzeti szocialista szélsőséges vezetők nem bántják ősi katolikus vallását az osztrák népnek, nem lesz baj velük. Ha megkezdik itt is a németországi receptet, akkor sokan visszasírják a szegény, de független, lelkiismeretben és vallásgyakorlatban szabad Ausztriát.

Törökországban 6240 százéven felüli egyént számláltak össze. 3985 nő és 2255 férfi. A magas kort elérték annak köszönhetik a hosszú életet, hogy Kisázsia klímája rendkívül egészséges és az itt lakók a pálínának még a hirt sem ismerik. Bort, sört is csak nagyon kevesen ittak egész életükön át. Vajjon hány magyar vállalná még a hosszú életért is az italtól való tartózkodást?!

Nyolchavi börtönre ítélte a budapesti kir. törvényszék Krausz Sándor orvost tiltott műtét miatt. Az elítélt fellebbezett.

A kondorosi katolikusok ünnepe.

Gyümölcsoltó Boldogasszony napján ért véget kondoroson a jól sikerült missió. Ugyanakkor az endrődi esperesi kerület eucharisztikus napját rendezte meg a kondorosi egyházközség. Emlékeztetésképpen a kettős ünnepséget az, hogy ez alkalommal szentelte meg egyházmegyénk főpásztor, dr. Lindenberger János apostoli kormányzó Ur a megújított templom freskóit.

A kondorosi hívek adakozásából a templomot teljesen átfestették és renoválták. Az ünnepségen ott láttuk Fetzer József szarvasi esperest, Zahoray József szentszéki bíró, csorvási plebánost, Borbás Pál békésszentandrás plebánost és Fölföldy Béla endrődi segédlelkészt. A környék katolikus hívei is szép számmal voltak jelen.

Az eucharisztikus gyűlés kiváló világi szónokai, dr. Haller József v. országgyűlési képviselő és Harsányi László endrődi főjegyző, meggyőző erejű beszédeket tartottak az Oltáriszentség egységesítő és megszentelő erejéről.

A templom új falfestményei Fölföldy Mihály szegedi festőművész szepten sikerült alkotásai.

Magyar könyörgés

— Dallamát szerző: Apáczay István —

I.

Boldogasszony Anyánk! Hozzad sir [fel néped,
Melyet pártfogásod ezer éven védetty
Mikor menekvése itt már seholsen [volt,

Amikor felette ezer vihar tombolt,
Kesergő ajakán zokogott az ének:
„Légy Mária anyja Árpád nemzetének
Árpád nemzetének!”

II.

Szörnyű csapás zúdult országunkra [megint,
Szent István népére tenger bút és [gyászt hint,
Mecsonkitott hazánk romjain kesé [regve,
Inség, nyomor alatt roskadozva zengve
Bús szívünk mélyéből felzokog az [ének:
„Légy Mária anyja Árpád nemzetének
Árpád nemzetének!”

UJHELYI ISTVÁN

Az apagyilkosság miatt elítelt Hanyecz Vince nem háborus gyermek, mint az egyik szegedi újságíró közölte, mert 1914. év június 29-én született.

A katolikus képviselők három napos lelkigyakorlatra vonultak be a Manrézába. Örömmel olvassuk a hirt, mert akik lelki-ügyeiket rendezik Krisztussal, lelkiismeretesen végzik dolgaikat a haza és választóik érdekében is. Sajnáljuk, hogy egyetlen békésmegyei képviselőt sem olvastunk a névsorban.

A templom-ablakokra ujabban adakoztak: vitéz Baranyai Istvánné, Alapy Andrásné, Ujházy Miklósné, Hunya A. István 10—10, Uhrin József, Giricz János, D. Timár Mátyásné 5—5 pengőt. Isten fizesse meg!

Ujirázi harangszentelés

Három napos eucharisztikus lelkigyakorlat sikeres befejezése után három új harangjának felszentelési ünnepségét tartotta és új plebánosának beiktatását ünnepelte Ujiráz mélyen vallásos népe. A szertartást a Káptalan-Kegyur nevében Bartoss Ferenc kormányfőtanácsos, apátkanonok végezte. A szentbeszédet a nagymisén és a délutáni harangszentelés eucharisztikus vonatkozású avató beszédet Csernus Mihály apátplebános mondotta. Beszédet mondtak még Szent Istvánról Barcsay Ákos főispán, a hősök tanulságos életéről dr. Molnár Imre orszgy. képviselő, s a szevedő Jézus szeretetéről Fehér Lajos pápai kamarás, esperes. A harangok megszólalása után Bartoss apátkanonok Eucharisztikus processiót vezetett a község egész népének és a nagyszámban megjelent környékbéli katolikusok részvételével. Este toronyzene és fáklyás felvonulás fejezte be a kiváló érzékkel rendezett, nagyszerűen sikerült ünnepséget, mely Buday László plebános agilitását dicséri.

Értsünk szót!

Március 25-én Celldömölkön az ott tartott agrárfüjségi kerületi napon körülbelül ezer agrárfüjsé előtt *Grösz József* szombathelyi püspök, apostoli adminisztrátor beszédet mondott.

— Kikkel áll szembe a mi frontunk? — mondotta *Grösz* püspök. — Mindenki, aki ellensége Krisztusnak és az ő evangéliumának; mindenkivel, aki Krisztust és az ő evangéliumát ki akarja tépni az emberek szívéből; mindenkivel, aki az egyéni, családi, társadalmi és állami életet más alapokra akarja felépíteni, mint amelyet Krisztus rakott le az ő evangéliumában. Ezekkel áll szemben a mi frontunk és csakis ezekkel.

— Értsünk szót! Nekem sem a nyilasokkal, sem általában a nemzeti szocialistákkal *nincs bajom addig, amíg nem fordulnak Krisztus és az ő evangéliuma ellen.* Nincs kifogásom a Bátorsággal való köszöntés ellen, amíg ez csak a Szervuszt, a Jónapot helyettesíti és nem akarja kiszorítani a *Dicsértesséket.* A nyíllal sincs bajom, legfeljebb azt nem szeretem, hogy rárajkják a megváltás jelére, a keresztre. A nyíl puzdrába való vagy ijra, nem keresztre. Az olaszok nem mesterkedtek; nem kombinálták a fascizmus jelvényét, a vesszőnyalót a kereszttel. A vesszőnyalót meghagyták vesszőnyalóknak, a keresztet meg keresztnek és lám, milyen szépen megfér a kettő egymás mellett. A nyíl is megfér a kereszt mellett és ameddig mellette van és nem fordul ellene: ameddig a nyilasok Krisztust imádó, templomba járó, hívő emberek lesznek, nincs velük bajunk, nem is harcolunk ellenük.

— *Mi nem vagyunk ellenségei a nemzeti gondolatnak és nem vagyunk ellenségei a szociális reformoknak sem.* Az Anyaszentegyház sohasem kérdezte azoktól, akik ajtaján kopogtattak és bebocsájtást kértek, hogy melyik népnek vagy fajnak vagytok a fiai, hanem egyforma szeretettel ölelte szívére a görögöket és rómaiakat, a germánokat és magyarokat, mert *Krisztus mindenkiért meghalt a kereszten: a zsidókért is, azért ezeket is befogadja, be kell fogadnia, ha hívő lélekkel jönnek, ha Krisztust keresik.* És sohasem kívánta senkitől, hogy tagadd meg a fajtádat vagy a hazádat, hanem mindenkinek azt mondotta, hogy *szerezd népedet, ahogyan Krisztus is szerette azt a népet, amelyből emberi természete szerint származott, szeresd azt a földet, amelyen bölcsőd ringatótt, ahogyan Krisztus is szerette azt a földet, amely emberi természete szerint a hazája volt, szeresd azzal az áldozatkész munkás szeretettel, amellyel ő szerette az övét és ha kell, halj meg érte, mint ahogy Ő is meghalt népéért és a világért.* És az Anyaszentegyház nem fordul szembe a szociális gondolattal sem. Az első nagy szociális forradalmat ő indította el, mikor meghirdette az emberek egyenlőségét, minden ember jogát a szabadsághoz, az emberhez méltó élethez, mikor hadat izent az emberi elnyomatásnak, a rabszolgaságnak és mikor az égbe kiáltó bűnök közé sorolta az ember kiuzsorázását, a munkások jogos béreinek visszatartását.

— Nem! Mi nem vagyunk ellenségei sem a nemzeti gondolatnak, sem a szociális reformoknak. Mi nem hirdetjük azt, hogy üsd a zsidót, de igenis hirdetjük, hogy szeresd és támogasd a fajtádat. Mi nem osztjuk szét önhatalmulag a másét, de ige-

nis minden törvényes eszközzel rajta vagyunk és harcolunk azért, hogy a földi javak igazságosabban osztódjanak el, hogy minden embernek meg legyen az emberhez méltó megélhetése, hogy ne legyenek itt egypár jóllakott ember mellett éhezők milliók.

— Mi Krisztus ellenségei ellen harcolunk. Mi Krisztusért harcolunk, mert szent meggyőződésünk, hogy a szebb, boldogabb jövőt, amely után ma már az egész emberiség epedez, csak Krisztussal és az élő evangéliummal küzdhetjük ki.

Felvétel a kőszegi missziós szemináriumba. Az Isteni Ige Társasága missziós szerzetesrend (a Szent Mihály Missziós Naptár, Világposta és Kis Hitterjesztő kiadója) kőszegi missziós szemináriumába növendékei közé felvesz a gimnáziumnak mind a nyolc osztályára olyan jó magaviseletű, jól tanuló és egészséges fiukat, akik hithirdetők akarnak lenni. Érettségivel jelentkezők a noviciátusba kérjék felvételüket. A felvétel feltételeiről bővebb felvilágosítást nyújt a *Szent Imre Missziós Szeminárium, Kőszeg.*

Munkástelevérek!

A vándormadarak érkezése megindítja a tí vándorlástokat is idegen tájakra, nehéz, verejtékes munkára a mindennapi kenyérért, szeretteitek fentartásáért.

Nem hisszük, hogy egyetlen endrői munkás is volna olyan, aki naponként ne imádkozná el a Miatyánkot és ne kérné a „mindennapi kenyeret” az élet, a munkaerő, az egészség és minden földi jó adójától.

Mégis több százan idegenbe mentek anélkül, hogy elköszöntek volna ősi szép templomuktól és áldást, erősítést, kegyelmet kértek volna jószágos Megváltójuktól: az Ur Jézustól.

Az egész ország népe készül a májusi Eucharisztikus ünnepségekre. A világ minden tája és népe felfigyel, hogy mi történik a Duna-Tisza-Körös folyók vidékén? Lesik, nézik, hogy Szent István népe hű maradt-e régi szokásaihoz, hagyományaihoz, őseinek buzgó, kiirihatalan acélos hitéhez: Krisztus üdvösségre vezető Anyaszentegyházához?!

A nagy világválságba hitünk, magyarságunk, ősi földünk megőrzéséhez, népünk boldogabb jövőjének biztosításához nem elég a 9 millió magyar akarata, összetartása és heroikus munkája sem! A népek sorsái intéző Gondviselés kegyes jóindulatát, segítségét, védelmét nem mellőzheti most sem a magyar nép amint szüksége volt reá ezer éven keresztül!

Miért nem jöttök hát a minden hatalom, erő és segítség örök forrásához: az Oltáriszeniségben élő és uralkodó királyhoz: Krisztushoz?

Hív és vár beneteket! Ha egy parányi jóérzés még van bennetek, nem bántjátok meg Őt, közömbös, sérítő hanyagságtokkal és emberi méltóságtok lealacsonyítását jelentő durva hitelességekkel! Bűnbánó lélekkel közeledjétek Hozzá, hogy irgalmal, áldást és kegyelmet kapjatok Tőle! Ráfér ez mindenkire!

Papucs Jóska levele Csejti Frigyes sógorához

Kelt levelem Kocsorhegyen, vi-rágvasárnapján Szent István éviben.

Kedves Friggyes sógor!

Tudatom, hogy a malacok megérkeztek. Ki is adtam őket a kösségi legelőre, mert ott legőcsöbbsz a kosztjuk. Szép, lábas jószágok lesznek, látszik, hogy grófi udvarból származnak.

Irod Sógorom, hogy szörnyen fáj a fogad, bizonyosan a rehome kezdte ki őket. Hát én aszondom, hogy eridj orvoshoz, más orvossága úgy sincs. Csak oszt úgy ne járj, mint én tavaly Turon. Bemétem egy fogorvoshoz, olyan gyanus kinézésű fajtához. Félóráig rettentően megkínzott. Elhatároztam keservemben, hogy kibánok a Mózsival. Amikor az ötödik nekidurálás után kirántotta a fogamat, azt kérte a díjat, azt mondtam, hogy tőlem ne várjon semmit, mert nincs pénzem. Ha nem tetszik, hát tegye vissza a fogamat. Azt mán bajos volna, mondta a fogmester. Hát rendben van így is. De megnyugtató elárulom, hogy tévedésből egy ép fogat huztam ki. Képzelted kedves Sógorom, hogy milyen ábrázatot vágtam a megnyugtatóhoz. Dehogyan mit kapott tőlem a Mózsi, azt elgondolhatod.

Érdeklődte afelől is, hogy kész-e már a kocsorhegyi kut? Hát igen is, meg nem is. Úgy vélekedik a Gyurka koma, hogy a zsidók hamarabb eljutottak az igiret főgyire, mint mi kocsorhegyiek a kutra. Az a szegény csabai-kufurómester Péter-Pál óta többet vót Kocsorhegyen, mint otthon. Először csak furt-furt, oszt víz nem vót. Ha pedig vót, akkor felküldték Pestre a Vízkezelő Intézetbe. Ha aztán ott valamelyik doktornak nimes-hasa lett tőle, rögvést írták, hogy tovább kell furni, mert rossz a víz. Váltig mondtuk Vajs doktornak, hogy ezt a víz próbát ő is megtehetné, nem kéne annyi köccsiget okozni a községnek. De aszondta, hogy ő gyomor-bajos, az ő hasa nem állja a próbát.

Elég az hozzá, hogy most mán van víz, de olyan mélyen fekszik, hogy a veder nem éri. Aszondta a furómester, hogy olyan mijsigü, mint a torony 6-cor. No mondok, a feki huzigálja ilyen mélyről a vizet. Ujra elciterázott, oszt a kössig fogatjával küldött ki egy nagy rakás csüvet, meg más vasat. Aszondta Máté a kocsis, hogy láncos kutat csinálnak. Hogy fészkesnyavalyába lesz ebből láncos kut, amikor a csü lika olyan szűk, mint a pipaszáram 2-cer. Hogy tud felgyünni a víz a láncon?

Mán pedig egészen kész van, csak még egy sróf hiányzik, vetette oda nekem a Máté. Hunnan értesz te ehho ecsém, kérdeztem a komát. Hát érteni nem sokat értek, de hogy sróf hiányzik, az szent igaz. Vagy itt a kuttál, vagy talán nem is itt, hanem másutt valahun. De ezt ne adja kend tovább, mert még elcsapnak a szolgálatból.

Ennyit irhatok a kuttól Annyi bizonyos, hogy a husvéti locsolkodásra ebből a kutbul nem merítenek a leginyek. Ha mégis készen lesz a gyűvő századba, küldök majd kostolót belüle.

Különben a háznál nem sok új-ság van. A Fáni tehén igen csak megellik az ünnepre. Az asszony kicsirkékkel bajlódik. A pulykát, libát is elültette. Most már ráér, mert elválasztotta a Jóskát is. A mari lányom ott hagyta a szolgál-

latját a gyomai zsidónál, mert sokáig ácsorgott a kuttál, oszt főmond-tak neki. El is huztam a notáját amugy magyarosan. Alig mult el 17 esztendő, mán is a legényen van az esze. Avval mentegette magát, hogy másképen nem kap férjet, ha nem csinál ismeretséget. Tisztos-séges lány otthon ismerkedik, ok-tatám a mihasznát, nem sötétben az utcán. A Palkó, meg a Pista rénd-ésen koptatták az iskola-küszöbit, ha nem likas a csizmájuk. A Palkóra egy kis panasza van a Fehérvári tanító úrnak. Ez pedig nagy szó, mert ő szörnyen szeliden bánik a lurkókkal. Aszondom, hogy a csillaghulláskor ő is megérdemelte volna a fráteri rangot, mert ez az igazgató a tanító-közlegények között. Bezárta a gyereket papirgaluskára, mert utánozni merete az igazgató urt. Először csak beszaladt a tanterembe, oszt rákiáltott a Palkóra, hogy ne ordíts úgy, mint egy vadcsaci. Tanító ur kérem, árulta be a szomszéd gyerek, Palkó az igazgató urat akarta utánozni. Ezért aztán lett hadd-elhadd. A Pista az igen. Abbul ember lesz. Még csak hét éves lesz, de szörnyen okos. Azt kérdezte tőle a tanító ur, hogy hány almája marad, ha mindkét zsebibe két-két alma van, s a felét Palkónak adja. Három, mondta bátran a Pista. Nem jól mondd hé, felelte a tanító ur. Négynek a fele nem három. De én — válaszolta Pista — csak egy almát adnék Palkónak, mert tegnap ellopott a tányéromról egy gombócot. Ezt nem csapják be úgy látom.

No de mán setétedik, oszt nincs a házná petró. Akartam még a Fábiján zsidó ökörsütéséről is mondani valamit, de azt majd a válaszd után írom le. Addig is tisztölöm-csökölöm az Őrszi hugomat, meg a kisgyerököket. Mindnyájatoknak boldog és megszentelt husvétü ünnepeket, oszt a husvétü sonkához jóévtvágyat kíván (a mienk mán elfogyott)

szerető sógorod:
Endrőd, Kocsorhegyen.

József.

Franciaországban megbukott a szociáldemokrata Blum-kormány, s az elnök a polgári radikális párt egyik vezérét: Daladiert bizta meg a kormányalakítással. Mint a külföldi lapok írják, az új francia kormány szakít eddigi külpolitikai irányával, elejti a spanyol beavatkozási tervet, elismeri Olaszország afrikai hódítását és betársul az angol-olasz szövetségbe. Az új hármasszövetség a népszövetség revízióját is célul tűzi ki. Reméljük, hogy nem a mai állapot megrögzítését teszik alappilléreül az új népszövetségnek?!

Csehország belső válságos helyzetével foglalkozik a legnagyobb olasz ujság: a *Popolo di Roma*. Csehország — írja a lap — nagy betegségét a békeértekezleten kapta. Hét és fél millió csehnek két millió szlovákokat, három és fél millió németet, hétszáz ezer magyart rendeltek alá. — „*Gyomortulterhelés történt*”. — Ugy látjuk, hogy a nagybeteg „műállam” betegágyánál kitűnő orvos áll: Hitler. Nem is megy messzire orvosságért. Ott van Karlsbad. A vize kitűnő. A szudeta-németek pompás adagokkal szolgálnak.

Közgazdasági rövid hírek

A Kiskunhalasi Gazdasági Egyesület vasárnapi gazda nagygyűlésén Marschall Ferenc földmívelésügyi miniszter nagyszabású beszédet tartott. Hangoztatta, hogy a gazda érdekképviselők úgy tudnak eredményt elérni, ha a gazdaközönség felismeri a kollektív fellépés előnyeit. Így ma már a gazdák egyöntetű fellépésének rendszere csaknem minden ipari növénynél meghonosodott, aminek az lesz eredménye, hogy a gyáripar vámvédelméből a gazdák is részesednek. — **Április 6-án** kezdődött a berlini magyar-német kereskedelmi tárgyalás. — **A berlini tárgyalások** alkalmával elsősorban a nagy elvi kérdéseket kívánják tisztázni. Ezek közé tartozik a kivitel és a behozatal támogatásának az a rendszere, amely a római paktum alapján fejlődött ki Magyarországon és Ausztria között. — **Biztató** kilátásai vannak a magyar vaj angliai értékesítésének. Nagy sikerrel használták fel a márkázott magyar árut a gyöngye minőségű gyarmati vaj feljavítására. — **Érdekeltek** körök bizalommal tekintenek a németországi faimport rendezése elé. — **Új** megállapodás készül a magyar- és németországi gépipar között. — **Olaszország** marhabevitelének 50 százalékát Magyarország szállította. — **Megnövekedett** Bécsbe irányuló sertés kivitelünk az elmúlt héten. — **Emelkedik** baromfikivitelünk a nemes valutájú országok felé. — **Április** közepén lesznek a magyar-lengyel tárgyalások. Valószínű, hogy új megállapodás a legtöbb kontingens keretét tágítani fogja. — **Nagy** visszaesés mutatkozik burgnyakivitelünkénél. Az export csökkenését azonban ellensúlyozza, az, hogy a keményítő iránt külföldről különösen Anglia részéről nagy az érdeklődés. — **A tavalyi** 36 millióról 26-ra esett az első két hónap kiviteli többlete. — **Hat** évi szünet után Lengyelország újból szállít fát a magyar piacnak, Lengyelország Svájcban is kísérletezni akar a faexporttal. **Életbe** lépett a magyar-észti kereskedelmi egyezmény kiegészítő jegyzőkönyve. — **A Lóértékesítő Szövetkezetet** pontosan egy évvel ezelőtt alapították abból a célból, hogy a hazai lóanyagot belső és külső szállítások céljaira átvizsgálja, megvásárolja, hogy lóexport-vásárokat rendezzen és a ló kivitelét lebonyolítsa. Az eddigi adatokból megállapítható, hogy a lóegykéz egy millió pengővel többet juttatott a gazdáknak, mint a szabadkereskedelem. — **Az angol** piacon a magyar mezőgazdasági kivitelnek megfelelő árbiztosítás esetén még igen nagy lehetőségei vannak. Különösen számítani lehet a vaj és gyümölcskivitel fejlődésére. A tárgyalások Angliával hamarosan megindulnak. — **Európaszerte** terjed a száj és körömfájás járvány. A határok állategészségügyi ellenőrzését újból megszigorították. Magyarországon területén még seholsem fordult elő megbetegedés.

Gabona- és állatárak.

Az utolsó napokban a gabonapiacra a forgalom megélenkült azon hírről, hogy Anglia nagyobb mennyiségű búzát vásárolt. A tiszavidéki 80 kilós búzát 21'70-es áron fizették Budapestén. Takarmányárpa 16, zab 15 50, morzsolt tengeri 13 pengős áron kell.

A ferencvárosi sertésvásáron a hét elején mutatkozó emelkedő irányzat a hét végén ellanyhult a nagy felhajtás miatt. A prima szedett sertés (fiatal legalább 120 kilós) a hét elején 106—108, a hét végén csak 103—105 filléres áron cserélt gazdát.

A borju-vásár is lanyha már felek óta. Prima szopósborju ára 84—96 fillér között mozgott. A silányabb borjukért azonban csak 70—80 fillért fizettek.

Telepítés.

A telepítésről és más földbirtokpolitikai intézkedésekről szóló 1936. évi XXVII. t. c. értelmében földre senkinek igénye nincs. **Telepítés céljaira földet csak kérni lehet.**

A törvény 46. § a értelmében a telepítés céljaira rendelkezésre álló ingatlanokból elsősorban a mezőgazdasággal élethivatásszerűen foglalkozó, különösen gazdasági iskolát végzett földművesek számára kell kisbirtokokat alakítani, illetőleg meglévő törpebirtokokat kell kiegészíteni. A Vilézi Rend tagjainak, hadirokkantoknak, hősi halottak és hadigondozottak fiú leszármazóinak, az arany vagy ezüst vitézségi éremmel kitüntetetteknek kisbirtokban részesítésére törekedni kell. A törvényben megszabott kívánalmaknak egyaránt megfelelő jelentkezők közül azokat kell ingatlanban részesíteni, akik a háború alatt vagy béke idején katonai szolgálatot teljesítettek, különösen ha igazolványuk van megfelelő. Az itt említett személyek közül azokat kell elsősorban figyelembe venni, akiknek 3, vagy ennél több életben lévő gyermekük van.

A rendelkezésre álló ingatlanokból **kisbirtok mértéket meghaladó, de 300 kat. holdnál nem nagyobb birtokot csak okleveles gazdák kaphatnak.**

A felsorolt személyek közül ingatlanban részesíteni csak azt lehet:

1. aki hatósági orvosi megállapítás szerint a jelen törvény céljának szolgálatára egészségi szempontból alkalmas;

2. az ingatlanok átengedésre kijelölésével, megosztásával és telekkönyvezésének előkészítésével felmerülő műszaki és egyéb költségből reá eső részt előre megfizeti;

3. az ingatlan vételárának legalább 30 %-át előre megfizeti, illetőleg haszonbérlet esetén a haszonbér egy évi összegét óvadékkul letétbe helyezi.

4. kimutatja, hogy ezeken felül az ingatlan felszereléshez, megműveléséhez, valamint családjá és állatállományára fenntartásához a legközelebbi termés betakarításáig terjedő időre a

szükséges anyagi eszközökkel rendelkezik.

Nem lehet ingatlanban részesíteni a löbök között azt, akinek két évnél régebben esedékessé vált köztartozása van, aki csődben van, sly

Tehát mint mondtuk, ingatlanra igénye senkinek sincs, azt legfeljebb kérni lehet. Ilyen kérelmet a m. kir. vármegyei Gazdasági Felügyelőség útján kell a földmívelésügyi miniszterium telepítési ügyosztályához benyújtani. A fentiekben tájékoztattuk az összes tudnivalókról. Konkrét kérelemmel a M. kir. Gazdasági Felügyelőséghez kell fordulni.

Jugoszlávia vadászati statisztikája.

Hivatalos összeállítás szerint Jugoszláviában az elmúlt szezonban a vadászatok során a következő mennyiségű vadak kerültek terítékre:

szarvas	nyul	róka	vadkacsa
500	500.000	2.000	100.000
őz	medve	vadmacska	vaddisznó
500	20	700	700
farkas	fácán	vadliba	
700	40.000	30.000	

A vagyonadó

A pénzügyminiszter a képviselőházban benyújtotta az egyszeri vagyonadóról szóló törvényjavaslatot. Egyszeri vagyonadót, illetve beruházási hozzájárulást csak azok fizetnek, akiknek tiszta vagyona meghaladja az 50.000 pengőt. A vagyonadó kulcsa a következő:

50.000—	56.250	P-ig	5.—%
56.250—	62.500	"	5.25%
62.500—	68.750	"	5.50%
68.750—	75.000	"	5.75%
75.000—	81.250	"	6.—%
81.250—	87.500	"	6.25%
87.500—	93.750	"	6.50%
93.750—	100.000	"	6.75%
100.000—	112.500	"	7.—%
112.500—	125.000	"	7.25%
125.000—	137.500	"	7.50%
137.500—	150.000	"	7.75%
150.000—	162.500	"	8.—%
162.500—	175.000	"	8.25%
175.000—	187.500	"	8.50%
187.500—	200.000	"	8.75%
200.000—	225.000	"	9.—%
225.000—	250.000	"	9.25%
250.000—	275.000	"	9.50%
275.000—	300.000	"	9.75%
300.000—	325.000	"	10.—%
325.000—	350.000	"	10.25%
350.000—	375.000	"	10.50%
375.000—	400.000	"	10.75%
400.000—	450.000	"	11.—%
450.000—	500.000	"	11.25%
500.000—	550.000	"	11.50%
550.000—	600.000	"	11.75%
600.000—	650.000	"	12.—%
650.000—	700.000	"	12.25%
700.000—	750.000	"	12.50%
750.000—	800.000	"	12.75%
800.000—	850.000	"	13.—%
850.000—	900.000	"	13.25%
900.000—	950.000	"	13.50%
950.000—	1.000.000	"	13.75%
1.000.000	pengőn tul	"	14.—%

A kulcs alkalmazása szempontjából nem veszik figyelembe a kötvény és részvényvagyon értékét, a földadó alá eső ingatlanoknak, valamint a mezőgazdasági üzemi tőkének tiszta értéke pedig csak ötnyolcad részben kerül egyszeri vagyonadó kötelezettség alá.

HIRDETÉSEK

ENDRÖD-GYOMAI TAKARÉKPÉNZTÁR R.-T. ENDRÖD

Fiókinézet: Gyoma. Tel.: Endrőd 2.
Folyósít rövidlejáratú mezőgazdasági kölcsönöket. Elfogad felmondás nélküli betéteket a legmagasabb kamattal.

Népházi Szövetkezetben kintülő friss árukat olcsón kap.

Akár
ÉKSZERT!

Akár
ÓRÁT!

Klein Mihály

MINDIG JÓT AD!

Nagy választék arany-, ezüst ékszerekben: Jeggyűrűk, pecsétkövesgyűrűk, függők, valódi 14 kar. aranyból.

Szemüvegek minden szemhez. Napvédő szemüvegek.

KLEIN MIHÁLY
órás mester.

Az Endrőd-Gyomai Takarékpénztár R.-T. mindenféle

gabonaneműt

magas piaci áron
Vásárol!

ÓRÁT,
ékszer,
disztárgyat,
szemüveget
feltűnő
OLCSÓ
ÁRON
árusítok!

Szakszerű óra és ékszerjavítás felelősség mellett

Gruber Mártonné

órás és ékszerész.

A Katolikus Népszövetség Temetkezési Segítőpénztára

utján mindenki könnyíthet az elhalálozás miatt jelentkező gondon, nyugvást szerezhet magának és családjának.

Iratkozzék be tagul

Tagfelvétel és a díjak befizetése az Endrőd — Gyomai Takarékpénztár Rt.-nél Endrődön. Tag lehet minden 14—65 év közötti egyén. Orvosi vizsgálat nincsen!

Legkisebb havidíj 50 f.

„Az Egyházmegyei Hatóság 1238/1934 sz. engedélyével.”

Szerkesztésért és kiadásért felelős:

WALTHIER GYÖRGY

Főmunkatárs:

CSERNUS MIHÁLY

Kongorácz János könyvnyomdája
Törökszentmiklós. Telefon 21.